

נודה מאד לכל מי
שיכול לסייע בכיסוי
הוצאות ההדפסה.
להנצחות
לע"נ וכיר"ב,
נא לפנות למייל
mdh036194741
@gmail.com

דברי השירה

ויזבר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמס (דברים לא)

מתורת מורינו רבי יהודה אריה הלוי דינר שליט"א

רב ביהכ"נ 'דברי שירי' ואזור מרכז ב"ב

נערך ע"י א.ח.ב. • ניתן לקבל הגליון במייל mdh036194741@gmail.com

חג שבועות [ופרשת נשא לתושבי ארץ ישראל]

התורה מעלה אותנו לדרגות גבוהות

אנחנו עומדים עכשיו בחודש השלישי, חודש סיון, שבוע של קבלת התורה, בראש חודש הגיעו נגד ההר כאיש אחד בלב אחד. כאיש אחד בלב אחד זה אחד מההכנות לקבלת התורה, זאת אומרת להגיע לקבלת התורה עם מידות טובות.

כתב מרן החפץ חיים זצ"ל בספר שמירת הלשון (שער התבונה פרק ו'), וכמו שהשיב דוד לאבישי בן צרויה, בעת שרצה לנקם עבורו מאת שמעי בן גרא, על שחרף וגדף לדוד וקללו קללה נמרצת, לא הניחו דוד ואמר (שמואל ב' ט"ז - י') "ה' אמר לו קלל" וגו'. ואמרו חז"ל, שעבור זה נמנו בבית דין של מעלה ומנוהו לדוד, שיהא הרביעי מרגלי המרכבה. רואים מכאן שע"י וויתור בן אדם יכול להשיג דרגות גבוהות מאוד.

איתא במדרש שהקב"ה שאל את כל אומות העולם האם הם רוצים לקבל את התורה, והם שאלו 'מה כתיב ביה?' והקב"ה ענה להם "לא תגנוב, לא תרצח..." והם לא רצו לקבל את התורה.

לכאורה אם הקב"ה היה עונה להם בדברים אחרים, בדברים יותר חיוביים, מסתבר שהם היו מקבלים את התורה, אז מה הטענה עליהם שלא קבלו כשהקב"ה ענה להם בדברים שלא יכלו לעמוד בהם?

שמעתי להסביר, שהקב"ה ענה להם "נכון שקשה לכם, אבל כשתקבלו את התורה, התורה תעלה אתכם וכבר לא תרצו לעבור על הלאו שכרגע אינכם יכולים לעמוד בו", זה יתן לכם חיים אחרים לגמרי, חיים עם תוכן, חיים של עליה, ועל זה הם בכל זאת ענו שהם לא רוצים, הם רוצים להישאר בדרגה תחתונה.

משא"כ אנחנו, קבלנו את התורה באמירת 'נעשה ונשמע' כי אנחנו רוצים להתעלות ע"י התורה, רוצים להשתנות ע"י התורה, לכן אנו אומרים אשר בחר בנו מכל העמים.

חג שבועות זה לא רק יום זיכרון שקבלנו את התורה לפני שלש אלפי שנים, אלא כל שנה אנו חוזרים ומקבלים את התורה מחדש, כל שנה אנו מקבלים על עצמנו את ה'נעשה ונשמע' מחדש, אנחנו משעבדים את עצמנו לתורה ועי"ז אנחנו יכולים לעלות מעלה מעלה.

ונתן לנו תורת אמת

ויש לשאול, וכי שייך שהקב"ה נתן לנו 'תורת שקר'?

כתוב בספר דרכי מוסר [מרבי יעקב ניימן זצ"ל] שהכוונה היא שהתורה כל כך אמת שע"ז שאנחנו לומדים את התורה אנחנו נעשים בני אמת, זה הופך אותנו להיות אנשי אמת, מי שיושב ולומד את התורה זה הופך את המחשבות שלנו לדברי תורה, וכך חושבים אחרת [ולא רק בתורה, גם בדברים אחרים], כל החכמה שיש לו היא אחרת.

מספרים שבקלם היה איסור ליהודים לקנות קרקעות, והיה יהודי שהרגיש בידדות עם המושל של המחוז והיה מוכן שיהודי יקנה קרקע ולרשום את הרכישה על שמו של המושל, והלך להתייעץ עם רבי שמחה זיסל זצ"ל האם כדאי לעשות זאת. הסבא מקלם אמר לו שהכל נמצא בתורה ואפשר לראות שכבר הכל כתוב בה, והראה לו שמבואר שאליעזר היה עבד נאמן לאברהם אבינו, ואברהם שלח אותו לחפש אשה עבור בנו יצחק, והוא מצא את רבקה, ועוד כתוב בתורה שאליעזר השתחוה לה' אפילו שאברהם לא היה נוכח במקום, זאת אומרת שהוא היה עבד נאמן, ובכל זאת כתוב שאברהם אבינו ביקש מאליעזר שישבע לו לפני שיצא, זאת אומרת שלא סמך עליו, לומדים מזה שדברים שיש לבן אדם נגיעות לא סומכים עליו. בזה הסבא מקלם רצה להגיד ליהודי השואל שלא יעשה מה שליבו חפץ, ובסוף היהודי לא שמע לסבא מקלם, ורכש את הקרקע על שם הפריץ, ובסוף הפסיד את כל כספו.

היסוד הוא שהכל מונח בתורה, וזה חלק מחכמת התורה, וגם זהו 'תורת אמת'.

כמו כן, מבואר בגמ' שרבי מאיר טיהר את השרץ בק"נ טעמים.

ויש לשאול, מה זה בא להגיד לנו, הרי כתוב בתורה ששרץ זה טמא?

זה בא ללמד אותנו שאפילו שיש מאה חמישים סברות לטהר את השרץ, אם זה לא כמו שכתוב בתורה זה לא קשור לתורה. תורת אמת זה דרגה אחרת.

מרן החזון איש זצ"ל היה מייעץ בכל דבר, אפילו בנייתוחים באופן מדויק, הוא לא למד רפואה, כי התורה משפיע עלינו הבנה בכל תחום כל אחד לפי מדרגתו.

מספרים שבאנגליה תפסו גוי שגנב עגלת קניות מסופרמרקט לאחר שיצא משם. מנהל הסופרמרקט תבע אותו בבית משפט, והשופט זיכה את הגוי. והטענה שהגוי השתמש להגנתו היתה, שכשנכנסים לחנות כתוב באנגלית על שלט גדול 'נא לקחת' מעל כל העגלות וכשיוצאים לא כתוב להשאיר אותם. הרי רואים שאין תוכן אפילו בבית משפט שלהם.

אחד מקנייני התורה הוא ללמוד על מנת ללמד. וללמוד על מנת לעשות. על האדם לחשוב מה התורה מלמדת אותו, לא רק חכמת התורה וידיעת התורה, אלא אם בחקותי תלכו, ללכת עם התורה. תורה בכל

אפשר להסביר ביאור נוסף ב'תורת אמת' ע"י מה שרבי אלחנן וסרמן זצ"ל אמר, שאפילו שצורת החיים משתנה מדור לדור, התורה נשארת בכל הדורות בדיוק כמו שנתנה, דהיינו שקבלנו את התורה לפני שלש אלפי שנים, ובאותה תקופה היינו במדבר, ישנו באוהלים, לא כמו החיים בה אנו חיים היום, לכאורה היו יכולים להגיד שהתורה לא מתאימה לפי החיים שלנו, והתשובה היא שלא נשתנה אות אחת מהתורה, בכל דור אצל הגויים משנים חוקים, אבל אצלנו לא משנים כלום כי התורה אמת בכל מצב.

המשגיח ד'שיבת אורחות תורה רבי חזקיהו מ'שקובסקי שליט"א סיפר שיהודי שהיה פעם שחקן כדור רגל בליגה עולמי סיפר לו שהישוב ראש אמר להם שתשעים וחמש אחוז מאנשים בעולם קמים בבוקר ואינם מחייכים כלל, הם לא שמחים בגלל דאגות, וחמש אחוז מהעולם כן קמים עם חיוך, ואנחנו תוך החמש אחוזי זה. ואותו יהודי הוסיף כשחזר בתשובה "הייתי שם ועכשיו שאני בעל תשובה אני רואה שהשמחה שלהם לא מגיע לשמחה של יהודי שומר תורה ומצוות".

ראש ישיבת טעלוז רבי מרדכי גיפטר זצ"ל שאל לגביר אחד, מה ההבדל ביני ובינך? אני אוכל ואתה אוכל... ענה הגביר "אני אוכל כמו גביר, ואני יושן כמו גביר, אני הולך כמו גביר, אני מהות אחרת". סיפר רבי מרדכי שצריך לעשות לו התרת חלום שהוא חולם שיש משהו בלהיות גביר, ועוד צריך להסביר לו שיהודי זה אחרת, יהודי אוכל כמו יהודי, יהודי יושן כמו יהודי, כי יהודי הוא מהות אחרת.

מתיקות התורה

כתוב ברמ"א (סימן תצ"ד סעיף ג'), ונוהגין בכל מקום לאכול מאכלי חלב ביום ראשון של שבועות.

ו**כתב המשנה ברורה** (שם ס"ק ק"ג), גם נוהגין בקצת מקומות לאכול דבש וחלב מפני התורה שנמשלה לדבש וחלב כמש"כ דבש וחלב תחת לשונך וגו'.

כתוב שלש עשרה פעמים "ארץ זבת חלב ודבש" בתורה [לפי סדר זה]. ורק פעם אחת כתוב (שיר השירים ד' - י"א) "דבש וחלב". ויש לשאול, למה כתוב כאן הפוך מהסדר שבשאר הפסוקים?

שמעתי להסביר שחלב זהו דבר חיוני מאוד, דבש זה מתוק לכן זה לוקוסוס, זה לא דבר חיוני, לכן כתוב חלב לפני דבש לגבי ארץ ישראל. אבל בתורה, המתקנות שבתורה זה חיוני, מי שלא נהנה בתורה הוא לא יכול להתגבר, דהיינו כשבן אדם לומד תורה ובא אליו יצר הרע עם כל מיני תירוצים, אם התורה היא עול עבורו האדם יקבל אותם, אבל אם הוא מרגיש את המתקנות שבתורה, הוא נהנה מלימודו והיצר הרע לא יכול להפריע לו.

שמעתי מרבי יהושע שקלאר זצ"ל, כתוב בחז"ל (קידושין דף ל' ע"ב) "בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין", "בראתי יצר הרע" דהיינו כדי ללחום נגד היצר הרע צריכים את "התורה" כ"תבלין", תורה זה לא תבלין, תורה זה העיקר אבל צריכה להיות עם התבלין שלה כדי להילחם ביצר הרע, והתבלין שלה זה המתקנות שלה כדי להילחם ביצר הרע. לכן כתוב בתורה קודם דבש ואח"כ חלב. כי הדבש הוא חיוני בתורה.

וזה גם הכלל שאין אדם לומד אלא מה שליבו חפץ, כי כשהאדם לומד מה שהוא אוהב אז הוא מוצא מתיקות בלימודו.

מבואר בגמ' בבא בתרא (דף ג' ע"ב) שהורדוס הטמין את הגוף של בת חשמונאי בדבש שבע שנים ונשארה קיים.

מאיידך כתוב ברא"ש בחולין שאם נפלו רגלי נמלים תוך הדבש, לא נאסר הדבש משום שהטבע של הדבש הוא לימחות ולכלות כל מה שנפל לתוכו ולבסוף לא נשאר כלום.

ויש לשאול, שיש כאן סתירה, מצד אחד רואים שיש כוח לדבש לשמור ומצד שני רואים שהדבש משנה את המציאות.

כתוב בשו"ת הרשב"א (חלק א' סימן פ') לתרץ, משום שיש שני סגולות בדבש, אם נופל דבר שהוא נחתך ולא שלם אז הדבש משפיע עליו ומכלהו, אבל אם הדבר הוא שלם אז אין לדבש כח לשנות וכך הדבר נשאר כצורתו והדבש משמרו ומקיימו, עכ"ד.

ואפשר להגיד אותו דבר בתורה, אם בן אדם יושב ולומד תורה וחושב שהוא שלם ואינו רוצה להיות נכנע לתורה, לא מוכן להיות משועבד לתורה, אז התורה לא יכולה להשפיע עליו, אבל אם הוא לומד תורה ומרגיש שאינו שלם ורוצה לקבל השפעה מהתורה ומוכן לשעבד את עצמו לתורה אז כך התורה יכולה לשנות אותו ולהשפיע עליו.

לכוון בברכת כהנים על כל הישועות הנצרכות

כתוב בשו"ע (אור"ח סימן קכ"ח סעיף כ"ה), ביה"כ"נ שכולה כהנים, אם אין שם אלא י' כולם עולים לדוכן; למי מברכין, לאחיהם שבשדות; ומי עונה אחריהם אמן, הנשים והטף; ואם יש שם יותר מעשרה, היתרים מעשרה יעלו ויברכו; והעשרה, עונים אחריהם אמן. כגון אם יש אחד עשרה אנשים יעלה רק כהן אחד לדוכן והשאר יענו אמן.

בימים אלו שישנם הרבה אנשים שאינם יכולים להתפלל במנין [אפילו בחצר] או כל מנין שאין כהן במנין שלהם, הם נקראים "אחיהם שבשדות", ולכן הכהנים יברכו ברכת כהנים ויתכוונו לאנשים אלו והאנשים העומדים בבתים יענו אמן.

ידוע שרבי חיים מבריסק ביקש ע"י שליח לרבי ישראל מאיר הכהן זצ"ל מראדין [מרחץ חיים] שכשיברך ברכת כהנים שיכוון עליו.

מספרים שהמשגיח ד'שיבת קמניץ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל היה הולך להתפלל אצל האדמו"ר מגור שליט"א תפילת שחרית ותיקין בשבועות לאחר המשמר כי שם היה כשש מאות כהנים.

עוד מספרים שפעם היה ילד חולה מאוד, ובאיזה שהוא שלב הרופאים התייאשו. האבא הלך להתייעץ עם מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, ומרן ענה לו שיכוון עליו בשעת ברכת כהנים, וכבר כמה שנים שהרופאים לא מבינים איך הילד יצא מכלל הסכנה ובריא לחלוטין.

הסנדלר מירושלים היה עומד לפני הכהנים בשעת נשיאת כפיים והיה פותח את שתי ידיו כאילו היה מקבל מלוא חופניים ברכה.

מרן הגר"י אדלשטיין זצ"ל היה אומר לכוון לשלום בית בשעה שהכהנים אומרים את המילה 'שלום' בנשיאת כפיים, ואפשר גם לכוון לשידוך.

מרן הגר"נ קרליץ זצ"ל אמר שבמילת 'יוחונך' יש חן, אפשר לכוון שיהיה חן בין זה לזה, וכך אפשר לזכות לשידוך.

ברכת הבנים

כתב מרן החפץ חיים זצ"ל (בביאור הלכה סימן קכ"ח), יש לתמוה על מנהג העולם שנוהגין לברך אחד לחבירו בין שהוא כהן או זר בעת שמלוה אותו בלשון יברכך וגו', והרי יש איסור לזר לברך ברכת כהנים ועובר בעשה, כמבואר ברמ"א (שם סעיף א').

מאותו טעם מספרים שהגר"א כשהיה מברך ברכת הבנים פעם בשנה בערב יום כיפור היה מניח רק יד אחת, כי חשש לדין זה.

מאיידך, בסידור 'בית יעקב' של רבי יעקב עמדין כתוב שבלייל שבת בשעה שההורים מברכים את ילדיהם יש להניח את שתי הידיים כי כל הברכה עוברת דרך הידיים.

ה' יעזור שנרגיש שתורה היא בגדר כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה, נקבל את התורה בשלימות ונהיה שקועים בלימוד התורה [ואפילו בתוך המצב הנוכחי, עדיין יש לחשוב ולהשתדל לנצל כמה שאפשר], וכך נגיע לדרגה של מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי כפי שכתוב בתהילים (ק"ט - צ"ז), עד פתח לבי בתורתך ואחרי מצוותיך תרדוף נפשי ונזכה לקבל חלק בתורה כפי שאנו אומרים קדשנו במצוותיך ותן חלקנו בתורתך. ובזכות זה ה' ירחם עלינו ועל כל עם ישראל בכל ארצות התבל, שכולם יהיה בריאים כדי לקיים השיבנו אבינו לתורתך וקרבתנו מלכנו לעבודך, ויתקיים בנו וקרבו פזרונו מבין הגויים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ להגיע ובנה ביתך כבתחילה כונן בית מקדשך על מכונו והראנו בבנינו ושמוחנו בתיקנו ברחמים גדולים, אמן.

לעילוי נשמת נשמה טהורה הנערה רחל ע"ה

בת יבדלחט"א הגאון רבי יהודה אריה הלוי דינר שליט"א

ת.נ.צ.ב.ה.

נלב"ע כ"ה מרחשון תש"פ

לעילוי נשמת בעל החוט שני'

מרן הגאון רבי שמריהו יוסף נסים בן רבי נחום מאיר קרליץ זצוק"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

נלב"ע כ"ג תשרי תש"פ